

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
 Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
 valamint a reclamatiók.
 Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Külföldi takarmány-szükség és állatlétszámunk szaporítása. Nagy Kálmán.
 Baromfi-tenyésztésünk a múltban és jelenben. Murányi József.
 Lépfene elleni oltás.
 A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.
 Pályázati hirdetmény. Morágyi István, igazgató
Rövid szakközlemények.
 A fahamu felhasználása trágyázásra. — A sárga luczerna (medicago falcata.) — A buza fakó színe. — Rovarirtószer. — A zöldójtás balsikerének okairól.
Vegyesek.
 Kéveköti aratógép. — Gazdasági segédül ajánlkozik. — Marhaforgalmi korlátozások. — Vámszerződés Szerbiával. — Vashid a Maroson. — Allott vízzel való itatás. — A legnagyobb libahizláló. — Mauthner Chicagóban. — Mútrágya-üzlet szokványai. — Fogaskerekeket bőrből. — Uj kóragasz. — A permetezés tizparancsolatja.
Piaczi értesítő.

Külföldi takarmány szükség és állatlétszámunk szaporítása.

Európa legaktuálisabb mezőgazdasági kérdése a takarmány szükség. Franciaországban és Németországban komoly válsággal fenyeget a takarmány hiánya. Bár bennünket kikerült a nagyobb mérvű takarmány hiány, mégis sok oldalról nagyon aktualison érint.

Első sorban, hogy bő takarmány évről mi sem beszélhetünk. Sőt az ország egyes vidékein a takarmány hiányt nagyon meg fogják érezni. De emellett, ha nem leszünk előre látók, nagyon könnyen takarmány inségbe juthatunk a meg gondolatlan takarmány eladás által. Franciaországi ügynökök már nagy mennyiségű takarmányt vásároltak Magyarországról és gazdáinkat jól megfizetett árral kínálva ráveszik a könnyelmű eladásra. A földművelési miniszternek felszólítást kelle kibocsátania, hogy a gazdaközönség ne engedjen a külföldi vevők magas árajánlataiban kecségető haszonnak. A kereskedelmi miniszter is egy eléggé nem helyeselhető rendelkezéssel igyekezett közvetlen uton védeni gazdáinkat saját maguk ellen, megnehezítve a takarmánynak külföldre való szállítását az által, hogy a belföldi szállításnál biztosított kedvezményt nem fogja az idén kiterjeszteni a külföldre menő takarmányokra is.

Bő takarmány-évből is a legnagyobb rabló gazdaság takarmányt adni el egy helyesen berendezett gazdaságból. Mihelyt egy gazdaságban ott fel nem használható takarmány felesleg van, már nem helyes arányok szerint berendezett gazdaság. És ha csak a talajerő visszapótlását veszszük is tekintetbe egyéb indokokat mellőzve, feltehetjük-e egy olyan gazdaságról, mely takar-

mányt ad el, a takarmányban kivitt növény tápanyagokat más uton, azaz csak egy ut marad hátra, vett trágyákkal magának megint vissza szerezzé? Hisz a legrendezettebb gazdaságok legtöbbje is mit tesz; — mikor nyugodt lélekkel számol el magának, hogy a piaci növényei által kihordott talajerőt bőséges trágyázás által szántóföldjeinek vissza adta, — réteiből kaszálóiból kivont tápanyagokat viszi a szántóföldre. A legtöbb gazdaság azonban ezt sem teszi meg. Annál kevésbé az olyan gazdaság mely takarmányt ad el.

Mindez csak bő takarmány évre szól. Annál nagyobb könnyelműség az ide, ország szerte, gyenge takarmány évben adni el takarmányt. Saját magunkat, ha csak egy kicsit hosszú tél lesz és tavasszal későre nyílik a természet, mint ez idén is, nem takarmány szükségnek, hanem takarmány inségnek tenni ki. Régi dolog, hogy jó gazda csak előre látó ember lehet. Már pedig a kit a csábító ajánlat és készpénzhez jutás rá visz a takarmány eladásra, úgy hiszem, mind így gondolkoznak: „most eladom, mert jól megfizetik, majd télire csak csinálunk valamit, ha mást nem, eladjuk az állatok egy részét.”

Van ez éremnek egy másik oldala is. Eddig csak a magunknak okozható kárt néztük, de figyeljük csak meg a hasznát is a mit az el nem adás folytán remélhetünk. Külföld a takarmány s ükséget teljesen nem paralizálhatja semmi módon, bárminő intézkedéseket is tegyen. Szükségképeni folyamánya, hogy állat létszámát nagyon is reducalnia kell. Az őszire beálló nagy kínálat folytán az állatok ára nagyon csökkeni fog. Statistikaileg szépen ki lehetne mutatni, hogy a nagy kínálat alkalmával a husfogyasztás mennyire fog növekedni. És a ki azon reményben adott el takarmányt, hogy őszire állatjaiból elad, de a most nyerhető pénzt kezei közül nem szalasztja el, nagyon csalódnai fog, mert olcsón kelyén majd eladni állatjait, még rá fog fizetni eladott takarmányára

Logikuson tovább is mehetünk, a mit a gyakorlat is be fog igazolni. Az egész nyugotti Európában meg apasztott állat létszám miatt nagy mértékben fog növekedni a kereslet. És a kereslet egyik nemére, az imént említett husfogyasztásra vissza térve, ne hogy azt hidjük, hogy az előbbi nagy kínálat által okozott növekedéssel arányban fog a fogyasztás most a nagy, és bajosan kielégíthető kereslet alkalmával fogyni.

A fogyasztani szokott mennyiséget, a mily gyorsan hajlandó növelni, épen oly bajosan tudja nélkülözni a városok és főleg a nagyobb városok gyomra. Ez a körülmény fogja leginkább emelni

az állatok árát. Mert az állatlétszám apasztásánál is minden gazda leginkább a hus állatokat (nem a tenyész irány szerinti hus állatokat érttem ez alatt, hanem a levágásra és fogyasztásra szánt állatokat) fogja eladni, nem pedig igás lovait vagy igás ökreit.

Ebből kiindulva nem a takarmány eladás és állat létszám apasztása volna a jól felfogott érdekünk, hanem ellenkezőleg minden lehető módon oda kell törekednünk, hogy takarmány készletünket növeljük, a mi lehetővé tegye állataink számának szaporítását. Nyomott árak, nagy kínálat, mellett, ha a jövőben való javulásra sincs jobb kilátás, sem kedve, de haszná sincs a gazdának, ha állatai számát növeli. Viszont a nagy kereslet alkalmával talán drágán beszerzett állatok által, mikor a magas ár által csábítva mindenki igyekszik állat létszámát növelni, elkésett dolog az állatok szaporítása. Mídon azonban az időjárás szeszélye külfölddel szemben ily kedvező helyzetbe hozott, nem kísérleni meg minden lehető módot arra, hogy állat létszámunkat növeljük, gyenge üzleti érzékünket árulná el.

Csak az a kérdés: mik azok a lehető módok? Az állatnak enni kell, más nem lehet, mint takarmány készletünk szaporítása. És ez gyenge takarmány évünk dacára lehetséges.

Még pedig három irányban:

1-ször tarló növényekkel vetett takarmányainkat szaporítjuk.

2-szor. Rászánjuk magunkat, hogy a gyári hulladékok etetésétől ne idegenkedjünk.

3-szor. Igyekszünk, hogy már kora tavasszal vetett, zöld takarmányunk legyen.

Mindhárom mód olyan, hogy normalis körülmények között is meg kellene tegyük. Mind-egyiket oly természetesen és mindennapinak kellene tekintsük, hogy a ki ily tanácssal áll elő, azon mosolyogjunk, mintha ily forma tanácsot adna „ha állatot akarsz tartani, annak minden nap enni is kell adni.” Csakhogy bátran előállhatunk ily tanácssal, mert hány gazdaságunk van a hol ez mindennapi. És a tanács még alkalmoszerű, még nem késelt el.

Szabad földjeinkbe és azaratás által szabaddá leendő földjeinkbe még nem késtünk el tarló növényeket vetni.

Csalamádé vetésével még mindig nem késtünk el. A zombolyai és tornai olcsó és célszerű kazalozási mód lehetővé teszi, hogy a szeptemberben lekerülő csalamádét könnyen eltehesük. Csakhogy nem vethetünk lófogu fajtákat, hanem az aprószerű cinquantinó vagy még inkább a székely tengerivel kell beérnünk. Vető-

Elsőrendű

mútrágyák.

Egeresi gipsz-, mútrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom és egyéb különleges mútrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajelemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szivesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. a. 10 (29-52)

a hová a levelek és rendelések intézendők.

Szuperfoszfát.

Párolt

csontliszt.

magban sem szabad takarékoskodnunk. Csirázása és kikelése száraz időszakra esvén kevesebb százalékra számíthatunk mint tavasszal. Emellett az egyes növények is száraz időszakban növekedvén, kisebbek és vékonyabbak lesznek, a hozamot a sűrű vetés által kell növeljük.

A *muhar* a legháladosabb tarló növény, rövid tenyészideje lehetővé teszi, hogy szénának elkészíthessük, nincs oly szárazság, mely kikelését és kifejlődését előlné. A királyhágón túl általánosan természetik, mint kiváló lőtakarmányt, különös, hogy erdélyi részeinkben jóformán nem is ismerik. Pedig nagyobb bivaly tenyésztésnél, ha eltérünk az általánosan szokásos kukuricza körén való telettetéstől, kivált a fejős bivalokra nézve is értékes takarmány.

Tarlórépát (turnips) az angolok legbecsebb tarló növényét bajos általánosan ajánlani. Kísérletek nélkül, számbavehető ok nélkül, az a nézet uralkodik, hogy nem a mi klímánk alá való. Csak azért, mert Anglia klímája ködös, nedves, a miénk nem az. De ha Erdély csapadékdúsabb climáját és szép hosszú őszt tekintjük nincs okunk kételkedni sikerében

Egyedüli bajt okoz, hogy a kelése és fejlődése első szakában, mint minden gyöknövény sok nedvességet kíván. De a kinek földje a kellő nedvességgel bír és nem könnyen szárad, tarlója jó termő erőben maradt, vagy hatalmában áll azonnal trágyázni és nem késik a tarlótöréssel annál a tarlórépa kifzetődik.

Zabos búkkönyt, fehér mustárt még mindig nem késő vetni, de csak úgy ha talajunk olyan, hogy a szárazságtól nem féltjük, kivált az elsőt.

A második mód: a gyári hulladékok éte-tése épen hatalmunkban áll. Moslék, szárított moslék, korpá répatörköly, sörtörköly stb. egyike vagy másika minden gazda által könnyen és olcsón beszerezhető. Ezeket mint póttakarmányokat étetve, olcsóbban és célirányosabban takarmányozhatunk.

A harmadik mód: hogy kora tavasszal már zöld takarmányunk legyen, már egy kicsit bajosabban kihívható. Sokan már magát a fiatal zöld növényekkel való takarmányozást, mint az állatok egészségére káros és ezenkívül takarmány pazarlással járót, elítélik. Természetes átmenet nélkül a száraz takarmányokról a vízdús zöld takarmányokra ugorni káros hatása, mert emésztési zavarokat okoz. De a kellő mértéket és átmenetet megtartva akkor, midőn a répa és más nedvdús takarmányok már kifogytak, nemcsak nem káros, sőt kedvező hygienicus hatása. Takarmány pazarlás is csak akkor történik, ha magára étetjük. Már magával az okozott gyomorsikullással együtt járó dolog, hogy a takarmány jó része emésztetlenül megy át a trágyába. Emellett a zöld takarmányok bizonyos fejrje féle tápanyagokat bőven tartalmaznak, melyek, a zöld takarmányt magára étetve, legnagyobb részt emésztetlenül távoznak, így a legdrágább tápanyagokban a fejrjékben pazarolunk. Mindezt könnyen kikerülhetjük, ha helyesen kombinálva etetünk, kiváltképpen száraz, sok növényi rostanyagot (celulose) tartalmazó takarmányféllel.

Nagyobb bajt okoz a korai zöld takarmányok előállítás. És a tanácsnál — beváló tanácsnál — hamar megakad az ember. A korai zöld takarmányok főtömegét a luczerna kell adja, de már ezelőtt szükségünk van és kívánatos a zöld takarmány egy pár héttel. Ilyet csak két-tőt ajánlhatunk és ezeket is csak feltételesen.

Az őszi búkköny volna az egyik, ott, a hol ki nem fagy. Rozsszal, mint védnövényvel vetve, mely jó bundául szolgál télen át a legtanácsosabb vetni. De még így is éjszaki szelektől védett helyet igényel.

A *bíbor herét*, bár nálunk még semmi kísérlet sem történt, Svájcban magas és exponált fekvésekben való természetese eléggé kipróbálta a fagyokkal szemben. S ha mint tarló növényt vetjük, már jövő tavasszal a luczerna előtt 2—3 héttel kaszálható. Csakhogy mindezt a kísérlet is be kell bizonyítsa. És csak kísérlettelre ajánlhatja az ember nyugodt lelkiismerettel. Bár a helyes elmélet soha sem csal,

de mi gyakran csalódunk benne. Ilyenkor nem az elmélet, hanem mi vagyunk az oka, mert valami körülményt kifeleedtünk a számitásból, a mi gyakran csak a gyakorlati kísérletnél derül ki és ott is nagyon sokszor, mint egy általunk ismeretlen, meg nem fejthető, de elméletünket megdöntő ok, ilyenkor azonban el kell ismernünk, hogy mi voltunk a hibásak és elméletünk nem volt helyes. Mert mi gyakran csalódhatunk, azért kell a helyesnek vallott elméletet is gyakorlati kísérlettel beigazolni, mely kideríti, hogy elméletünk csakugyan helyes volt.

Nagy Kálmán.

Baromfi tenyésztésünk a multban és jelenben.

Egy visszapillantást vetve arra, hogy hazánkban az okszerű baromfi tenyésztés hogyan állott meg csak egy pár évvel is ezelőtt, arról fogunk meggyőződni, hogy mily hosszas időn át parlagon hagytuk heverni a mezőgazdaságnak egy oly fontos mellék ágát, — mint a minő a baromfi tenyésztés. Mely ma már a maga virágzóan fejlődő állapotában meggyőz mindenkit arról, hogy sokkal hasznosabb és jövedelmezőbb, hogy sem általánosan való felkarolása még továbbra is figyelmen kívül volna hagyható.

Mig a baromfi tenyésztés eddig inkább csak kedvtelésből vagy pedig kizárólag a házi szükséglet fedezése céljából üzetett, ma már okszerűen és gazdasági szempontból foglalkoztatja hazánk nagyszámú közönségét, kik az eszmével megbarátkozva, czéltudatosan iparkodnak e téren is szakismereteiket tovább fejleszteni s összeköttetéseiket bent úgy mint kifel egyre szélesebb körre terjeszteni, hogy így saját anyagi hasznuk folytonos emelésére mindinkább kedvezőbben hathassanak.

Mezőgazdaságunk ezen jelentékeny mellékágának nagyobb arányban való jövedelmezhetővé tétele megtette a kellő hatást arra, hogy nem csupán a nagy közönség, hanem a magas kormány is mezőgazdaságunk többi mellékágaihoz hasonlóan felkarolja s annak további emelésére is a kellő súlyt fektesse.

A magas kormány ezen ügyet s e téren törekvéseinket nemcsak jóakarásával támogatja, hanem hozzájárul anyagi támogatásával is oly mérvben, a mennyire azt e tekintetbeni viszonyaink lehetővé teszik.

Hogy az okszerű baromfi-tenyésztés mind nagyobb tért foglal el s fejlődése oly nagy mérvet öltött, első sorban is gr. Bethlen András földmivelségi miniszter urnak köszönhető, ki az ügyet nemcsak érdeme szerint felkarolta, hanem jelentékeny erkölcsi és anyagi segélyek által szándékozik azt magasabb színvonalra emelni, valamint a nagy közönség érdekeinek előmozdítása tekintetéből is oly módon intézkedett, hogy eddig nem kevesebb, mint körülbelül 4—5000 frt értékű fajbaromfi törzseket vásároltatván be a fajbaromfi-kiállításokon, azokat igen előnyös feltételek mellett vagy helyesebben ingyen osztatta szét az országos baromfi-tenyésztési egyesület által, első sorban a szerény dotációval bíró néptanítók s azután lehetőleg az országnak szerényebb anyagi viszonyok között élő tenyésztői között. Ezen anyaghoz hozzájárult még az állami baromfi pepineriákban volt fölös tenyészanyagnak is hason módon történt felhasználása.

Az okszerű baromfi-tenyésztés emelése érdekében nagymérvű tevékenységet fejt ki az országos baromfi-tenyésztési egyesület is, mely eddigi közhasznú szolgálatát újjólag azzal fokozta hogy az ország különböző vidékein szakelőadókat tartat, mely alkalmakkor az ezen czélből kiküldött szakközvege megadja a tenyésztőknek a kellő utbaigazításokat és felvilágosításokat és a sokszor oly nélkülözhetlen jó tanácsot. Hogy így a tenyésztőknek e téren való működésük eredménye jobban és sikeresebben biztosítható. Az egyesületnek szakközölyne a „Szárnyasaink,” mely ma már minden tenyésztő által oly nélkülözhetlenné vált, tartalomdús szakközleményei-

vel bő alkalmat nyújt arra, hogy az okszerű baromfi-tenyésztés terén a kellő ismereteket magának mindenki megszerezhesse és e téren tevékenységét sikeresebben hasznosíthassa.

Mindezen körülmények eléggé kezdeskednek arról, hogy a baromfi-tenyésztésből évenként hazánkba befolyó sok millió, rövid idő alatt meg fog kétszereződni, egyszersmint elegendő buzdításul szolgálván arra is, hogy az okszerű baromfi-tenyésztéssel hazánkban mindenki komolyan foglalkozzék.

Ugy a tenyésztőre, mint az ügyre magára egyaránt fontos szerepet játszanak a baromfi-kiállítások, hol a tenyésztőnek, nemcsak fölös produktumának eladására, hanem egyszersmint szükségletének beszerzésére is, a legkedvezőbb alkalom nyújtatik. Másrészt meg a tenyésztőnek módjában van ott tapasztalatait és szakismereteit gyarapítani s a különféle tenyésztők tenyészanyagával megismerkedni.

Dicsőségére legyen mondva az erdélyrészi gazdasági egyesületnek: úgy mint az előző években, a f évben is, Kolozsváron megtartandó tenyész állatkiállítása alkalmával fajbaromfi-kiállítást is fog rendezni, jelentékenyen magas díjazással egybekötve, mely a legkedvezőbb alkalom arra, hogy különösen az erdélyrészi fajbaromfi-tenyésztők minél tömegesebben vegyenek részt azon s minél nagyobb számban mutassák be tevékenységüknek eddigi eredményét.

A kiállítás gazdag benépesítése nemcsak díszére váland a bérczes hazának, hanem dicsőségére lesz a kiállítást rendező egyesületnek és hasznára magának a tenyésztő nagy közönségnek és kétségtelenül a baromfi-tenyésztés hasznos ügyének.

Murányi József.

Lépfene elleni oltás.

Hazánk egyes részeiben a lépfene (Anthrax) újabb nagyobb mértékben fellépett. E veszélyes járvány elterjedésének megakadályozása és az ellene való sikeres védekezés csakis a kitűnőnek bizonyult Pasteur-féle lépfene elleni védő oltás alkalmazása által érhető el. Felhívjuk gazdáink figyelmét, hogy az érdekeltek e járvány nyúl szemben minél elterjedtebben eszközöljék a védő oltásokat. Az oltóanyag jó minősége felett kétség nem támadhat, mert az a földmivelségi miniszterium felügyelete alatt álló Pasteur Chamberland-féle oltóanyagokat termelő intézet-től szerezhető be, még pedig jutányosan.

Az oltásra vonatkozó esetleges felvilágosítások iránt, minden egyes alkalommal a ker. állami állatorvoshoz lehet fordulni. Azonban az oltások gyakorlatánál a földmivelségi miniszter 1889. május 20-án kelt 6435.888. és az 1890. január 28-án kiadott 69410.1889. számú rendeletei a legszigorubban betartandók. Epen ezért szükségesnek látjuk ezen rendeletekben foglalt kötelező határozatokat itt közölni

Az állathirtokos határozott kívánságára, a lépfene elleni beoltást a hatóság megengedheti; a beoltásnak azonban a hatósági állatorvos felügyelete alatt kell történnie és a beoltást csakis okleveles állatorvos végezheti. Oly uradalmakban, hol kellő szakképzettséggel bíró gazdatisztek vannak alkalmazva, a lépfene elleni oltásra szintén a hatóság engedélye kérendő ki és az oltás a hatósági állatorvosnak is bejelentendő, de az oltás az állatorvos közbejötté nélkül is eszközölhető.

A lépfene ellen beoltott állatok csak a két beoltást követő 4-4 napon át tekintendők a lépfene gyanujában állóknak és ehhez képest csak ezen időn át alkalmazandók, ily állatok nyers terményeire nézve az 1888. VII. t.-cz. 61. §-ának intézkedése, melyet ide iktatunk.

„Lépfenében beteg, vagy ezen betegség gyanujában álló állat húsának, tejének, vagy bármely más terményének forgalomba hozatala, vagy felhasználása tilos.”

Továbbá ugyanezen t.-cz. 64. §-nak intézkedése, mely így szól:

„A lépfene az utolsó elhullási vagy leölési esettől számított 14 nap múlva tekinthető megszűntnek.“

És végül ezen t.-cz. végrehajtására kiadott rendelet 180 §. vonatkozással a t.-cz 64. §-ra így intézkedik:

„180. §. A lépfene, vagy annak gyanuja miatt elzárt udvar, tanya, major, istálló stb. felszabadítandó, ha ott 14 nap óta egy beteg vagy gyanus állat sincsen, a fertőtlenítés teljesen befejeztetett s az I. foku hatóság ezekről biztos meggyőződést szerzett.“ A fertőtlenítési eljárás től pedig egyáltalán el kell tekinteni.

Az állatorvosok és gazdatisztek az általuk végzett oltásuk eredményéről kimutatást készíteni és azt minden év végével a törvényhatóság útján a földmívelési miniszterhez felterjeszteni tartoznak.

A különböző időben megjelent erre vonatkozó miniszteri rendeletek érvényben levő intézkedéseit és az állategészségügyi törvény idézett §-ait azért tartottuk szükségesnek egyívé foglalni, hogy a gazdaközönség kellőleg tájékozva legyen. Annnyal inkább, mert az 1889. évi szeptember 5-én kelt 50.831. III. 8. sz. miniszteri rendelet az ezen intézkedések áthágását az 1879. évi XL. t.-cz. 1. §-a alapján kihágásnak minősíti, mely kihágást 100 forintig terjedhető büntetéssel sújtja.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.

(Az állandó gazdasági tudósítótól a földmívelésügyi m. kir. ministeriumhoz beérkezett jelentések alapján.)

A júniusi sok csapadék és a meglehetősen változó időjárás hatása alatt a növényzet néhol hanyatlott ugyan, de általában véve azt lehet mondani, hogy a vetések ma kedvezőbben állnak és valamivel jobb termést ígérnek, mint a milyent még a múlt hónapban remélni lehetett. Nagyobb kárt okozott a túlságos sok eső ezúttal a felvidéki részeken, a hol nemcsak a gabonaművek szenvedtek, hanem az összes többi növények is, főképen pedig a takarmányművek, a melyek a kiöntött folyamok által részben beiszapolattak. Kódót még június hó végén is több helyen észlelték s ennek káros hatása az ország több részében nyilvánul is, a mennyiben a rozsdaszórványosan tetemes kárt okoz búzában, árpában és zabban. Jégeső főleg Sopron és Szilágy vármegye egyes részeiben okozott jelentékeny kárt. Férgék, nevezetesen a *lema melanopus* és a *levéltetvek*, sok helyen pusztítanak.

Ez elemi csapások dacára a búzavetések országos átlagban a gabonaművek között még leginkább javultak. Százalékokban kifejezve, két hét alatt javult a buza 4'80° /_o, a rozs 3'70° /_o, az árpa 3'50° /_o és a zab 1'50° /_o-kal.

A buza június utolsó negyedében a nagy esőzések után jó meleg idő állott be, melynek kedvező hatása alatt a vetések szépen fejlődnek. A korábban vetett nagyobb részben szőkülni kezd már szép kalászzakkal; a későbbi most van virágzás végén, ugyancsak szép kalászzakkal; a folyók és patakok mentén, valamint a völgyekben fekvők részben az árviztől, részben pedig az összegyülemlt esőtől szenvedtek, itt gyengén fog fizetni. Sok helyen nagyon gazosnak jelzik, elvéve üszök és a leveleken rozsdá észlelhető.

A rozs erdélyben nem mindenütt felel meg a várakozásnak. A korábbi többnyire kedvezőtlen időben virágzott el s ez okból a szemek itt-ott hézagosak, a későbbiek azonban elég jóknak mondhatók. A délnek fekvő részeken már szépen fehéredik, úgy, hogy 8—10 nap múlva aratható lesz.

Az árpa fejlődése most kedvező, egyes helyek kivételével elég jól áll, kalászát kihányta.

A tengeri egészben véve kielégítőnek jelezhető; szépen gyarapodnak.

A kender és len, az erdélyi vármegyékben szépen mutat, jó termésre nyújt kilátást.

A dohányban a korábbiak ritkák, a későbbiek elég szépek; azonban a júniusi nagy esőtől elgazosodtak.

A cukorrépa az erdélyi vármegyékben fejlődésében a hosszan tartott esőzések alatt visszamaradt ugyan, de a jelenlegi meleg idő szépen előmozdítja. Egészben véve jó eredménnyel bíztat.

A korai burgonya fajok jók, későiek gyengébbek, most virágzanak. Egészben véve jó termés várható; kapálás most serényen halad, több helyen már befejeztetett.

Mesterséges takarmányfélék. Az erdélyi vármegyékben az első kaszálás a hosszan tartott esőzések következtében késedelmet szenvedett s e miatt elvénülve, minőségükből sokat vesztek, több helyen renden áztak s így a várt eredményt nem adták meg. A második kaszálás jobbnak ígérkezik; lóhere, luczerna és bükköny szépek, különösen Kis-Küküllő, Alsó Fehér vármegyében, hol holdankint 2 métermázsán felüli termés várható, azonban dacára ennek, takarmányhiány lesz e vidéken, mert a természetes kaszálókon az árviz területet tett tönkre.

Rét és legelő. Erdélyben az árvizek sokat tettek tönkre, de a mi maradt minőségre nézve átlagban elég jónak jelezhető, mennyiségre azonban nem felel meg a kívánalmaknak. Legelők, egyes helyek kivételével, kielégítők.

Gyümölcs. sok lehullott, csak elvétve lesz jó termés.

Szőlő. Az erdélyi vármegyékben gyomlálás kötözés, kapálás és permetezés van most folyamatban; egyes helyek kivételével elég jól áll

Pályázati hirdetés.

A nagyenyedi m. kir. vinczellér-iskolában f. év október hó 1 én kezdődő 3 éves tanfolyamra 3 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik.

Pályázati feltételek:

1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél.

2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhímlőoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány.

3. Legalább 4. elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány.

4. Születési hely, községi előjárósága által kiállított erkölcsi bizonyítvány.

5. Szülők vagy gyámok beleegyezési nyilatkozata, melynél fogva kötelezik magukat, hogy a felvett tanulót 3 év eltelté előtt az intézetből ki nem veszik.

6. A jelzett hiteles és rendesen bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkésőbb augusztus hó 31-ig a nagyenyedi m. kir. vinczellér-iskola igazgatóságához intézendők, honnan a folyamodók felvételük ügyében rövid idő alatt értesíttetni fognak.

7. Az intézetben egy évet önköltségén töltött; katonai kötelezettségének eleget tett; kertészet, szőlőszet, pinczészet körében már működött, vagy kádármesterséget tanult egyének; ha ezen minősítéseket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztön-díjak elnyerésénél előnyben részesülnek.

Figyelembe veendő:

a) Az intézetbe felvett növendékek fehérmű és egyéb állásukhoz illő czélszerű ruházatról, nemkülönbön író-, rajz és kisebb munkálati eszközök: kések és ollókról önmaguk tartoznak gondoskodni; lakást ágyat, ágyneműt, világítást orvosi kezelést és gyógyszereket azonban ingyen nyernek.

b) Az egész ösztöndíjat élvezők teljes ellátásban: reggeli, ebéd, vacsora és mosatásban részesülnek; a fél ösztöndíjasok ellenben ugyan az egész ösztöndíjasokkal egyenlő ebéd és vacsorát kapnak, de az ezen étkezésekhez szükségeltető kenyérről, továbbá reggeli és mosatásról önmaguk tartoznak gondoskodni.

c) Ösztöndíjban nem részesülő: önköltséges tanulók, a mennyiben a növendékek száma 24-et meg nem haladja az a) pont alatt foglalt előnyök-

ben részesülnek, ellátásukról azonban önmaguk tartoznak gondoskodni, s az intézeti élelmezőnél havi 7 frtért fél, 14 frtért pedig teljes ellátást nyerhetnek. A félösztöndíjat élvezők is havi 7 frtért vagy az élelmezővel megalkuvás útján teljes ellátásban részesülhetnek.

M. kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

Nagyenyed, 1893 július hó 10-én.

Morágyi István s. k.
igazgató.

Rövid szakközlemények.

— **A fahamu felhasználása trágyázásra.** Ott, a hol a fahamu olcsó, egyike a legolcsóbb műtrágyáknak, mert átlag 6% káli és 3.5% phosphorsav tartalmát összehasonlítva a hasonló műtrágyákkal, 100 kgmonként 1 frt 60 krt ér meg. Persze istálló-trágyával nem lehet összehasonlítani, mert az istálló-trágyában egészen más alkotórészek a becsesek. Az istálló-trágyánál a légeny-tartalom a fő, emellett fizikai lag jótékony a talajra. Legjobb a hamut istálló-trágya vagy compost közé keverve alkalmazni. Vannak növényeink, melyek sok kalit igényelnek, ezek hálálják meg a hamu-trágyát. Ilyenek: a répa-félék, szőlő, burgonya, here-félék és réti füvek Gabona-félék, hacsak nem nagyon káli. szegény a talajuk, nem igényelnek káli trágyákat.

— **A sárga luczerna (medicago falcata).** A francia gazdasági egyesület kapott Virbucevits orosz gazdától értesítést, hogy Krimben a legszárazabb földeken sárga luczerna foltokat talált oly időben, mikor minden más növényzet onnan teljesen kiszült. A gyűjtött magok azonban nem keltek ki, de melegítést és lehámózást akarnak alkalmazni, mely a csirázást elősegítse és talán sikerülni fog a száraztalajok számára benne egy jó takarmányt szerezni Vilmorel úgy véli, hogy az említett növény, nem a medicago falcata, hanem a luczernának egy sárga virágú változata.

— **A buza fakó színe.** Számos megfigyelés folytán azon eredményre jutottak, hogy a buza, ha a nap hevének és melegének van kitéve a levágás után közvetlen, színét veszti és fakóvá válik. Ebből következik, hogy markokban és kékben nem szabad a levágott gabonát sokáig a nap hevének kitéve hagyni, hanem rövid idő alatt keresztetekbe kell rakni. A nap fényének szinbontó hatását tekintve, veszélyeztetjük a buza szép piros színét akkor is, ha a keresztetek nem hordjuk asztagba, hanem közvetlenül a cséplőgépre. A cséplés tovább tartván, mint az asztagba hordás, a buza, ha még oly jól álló keresztetekben is van, sokat veszít szép színéből.

— **Rovarirtószér.** Főképpen a levéltetvek és hasonló irtására szolgáló szer Lake H. szerint két oldatból állítható elő, melyekből az egyik a lógesztenye gyümölcsének kifőzéséből, míg ellenben a másika fenyőgyantának szódaoldatban való feloldásából nyeretik. Mindkét folyadék összekevertetik és az illető növényekre fecskendeztetik.

— **A zöldjótás balsikerének okairól.** Goethe H. igazgató az ausztriai szőlőmívelés védelmére alakult egyesületben felette érdekes adatokat szolgáltat arra nézve, hogy miféle okok folyhatnak be arra, hogy a kivált a philoxerától tönkretett szőlőink újjáalakításánál fontossá vált zöldjótás gyakran nem sikerül. Rámutat, mikép nagyon sokszor és talán legtöbbnyire mellékkörülmények okozzák, ha maga az ójtás jól végeztetett, hogy ójtásunk nem fogamzik vagy rövid időn elpusztul. Első sorban az időjárást kell figyelmünkre méltassuk. A hat heti időtartam alatt (május közepétől június végeig) minden évben vannak olyan napok, melyek többé-kevésbé alkalmasok a zöldjótás végzésére. 15—16° R. a legkívánatosabb hőmérséklet arra, hogy a forradás a leggyorsabban megtörténjék, melytől minden függ. Ugy az alacsonyabb, mint magasabb hőmérséklet mellett már nem oly biztos a

forradás. Ezenkívül naps, csendes időt választunk, melyet az ójtás előtt lehetőleg magas hőmérsékletű napok előztek meg, valamint a követő napok is hasonlóak, hogy így az oltás a venyige legélénkebb működése idejére essék, amikor a forradás már 24 óra múlva kezdetét veszi. Hasonlólag balsikert okoz, ha nem jól választjuk meg az ójtás helyét. Rendszeresen azt mondják, hogy a csúcsától számítva a negyedik vagy ötödik szem alkalmas az ójtásra. Ez nem a szemek számától függ, hanem az ójtógaly alkalmas voltától, úgy hogy akárhánszor a hatodik leveli sokkal alkalmasabb. Kezdek gyakran igen lágy, illetve nem elég fás helyet választanak, a mi a nemesítőgaly gyors elszáradását okozza. Az ójtógalyak ne legyenek lágyak, csak ruganyosak, de a fásadás kezdetén se legyenek. A fődolog, hogy alany és ójtógaly az érés és kifejlődés egyenlő fokán álljanak és lehetőleg egyenlő vastagok legyenek a választott oltási helyen. Arra a kérdésre, hogy meszes-réz-oldattal permetezett szőlőkből vett ójtógalyak akadályozzák-e a megfogamzást saját tapasztalata után nem tud feleletet adni, mert permetezett galyakkal nem tett kísérletet. De a philoxera vagy peronospora által meglepett szőlőtöről azért nem tanácsos ójtóanyagot venni, mert az gyenge életműködésénél fogva nem elég életerős. Egyébként a permetezés csak úgy árthat, ha a permetező anyag a sebhelyre szívárog. Ha ilyen permetezett szőlőtörőkről veszünk ójtógalyat, azt előbb mossuk le és egy ideig hagyjuk vízben ázni, míg a permetező anyagtól megtisztul.

Vegyes közlemények.

— **Kéveköto aratógép** lesz látható munkában a k. monostori gazd. tanintézet birtokán az aratás folyama alatt. Ezt a gépet a magyar mezőgazdák szövetkezete bocsátotta az intézet rendelkezésére bemutatás végett. A gép működésének idejéről és helyéről az érdeklődő gazdaközönséget az igazgató úgy lapunk, valamint a helybeli lapok útján értesítendő. Ugyanakkor egy legújabb fűkaszó gép is fog működni.

— **Gazdasági segédül ajálkodik** több, gazdasági tanintézetet végzett egyén augusztus-szeptember hónapokra, az illetők október hóban katonai kötelezettségüknek tesznek eleget, addig a gazdaságokban óhajtanak foglalkozni. Miután az illetők gazdasági végzettségükön kívül még képesített gőzgépezők is, a birtokos urak bennük az aratási és cséplési idő alatt jó segítséget kaphatnak. A gazd. tanintézet igazgatósága készséggel szolgál ajánlással.

— **Marhaforgalmi korlátozások.** Ragadós tüdőlob esete miatt, mint a földmívelési miniszterium jelenti, újabban az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság Vas vármegye területéről származó tenyész- és gazdasági marháknak Alsó-Ausztria területére való bevitelét teljesen megtiltotta s a hizott vagy levágásra szánt marháknak is csakis a bécs-szt.-marxi vesztégvására s onnét a bécsi vágóhidakra azonnali levágás végett való szállítását engedi meg. A karinthiai és salzburgi cs. k. tartományi kormányok pedig ugyanezen okból a szarvasmarháknak Vas vármegye területéről Karinthiába és Salzburgba való bevitelét tiltották meg teljesen.

— **Vámszerződés Szerbiával.** A szerb skuptsina e napokban tárgyalta az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződést. Az ülés a szerződés elfogadásával végződött. A tárgyalás igen rövid ideig tartott. Mult hó 30-án ratifikálva lett Bécsben, úgy hogy július elsején hatályba lépett.

— **Vashid a Maroson.** A Kun Kocsárd-ünnepnek az a nevezetes emléke lesz még, hogy a zalatnai hegyvidéket a kenyérmezei völgygyel a Maros ama részén, mely az algyógyi földmívelésivolához tartozó területet érinti, állandó vashiddal kapcsolják össze. A költség 12,000 frt.

— **Mauthner Chicagoban.** Lapunk állandó tudósítója Mauthner Ödön a chicagói kiállítás megtekintésével kapcsolatos amerikai ta-

nulmányutra indult. Főcélja ezen tanulmányutnak, hogy Amerika magtermelési viszonyait és ezen téren szerzett új vívmányait megismerje. Ez által, új tapasztalatokkal gyarapodva, a magtermelés minden az időszerű kívánalmainak eleget teheszen.

— **Mütrágya üzlet szokványai.** A bécsi vegykisérleti állomás kezdeményezésére a napokban egy összejövetel tartatott, melynek a megbeszélés tárgyát a mütrágya nagymérvű hamisításának megakadályozása és a mütrágya üzlet szokványainak megállapítása képezte, hogy ez által a mütrágya kereskedés a kívánatos mederbe tereltesse.

— **Fogaskerekeket börből,** melyek zaj nélkül működnek, már Németországban is állítanak elő, még pedig Loerve A. C. berlini cég. E kerekek már azért is figyelemre méltók, mivel nagyobb erők áttételére is alkalmasak, így pl. az elektromos utcai kocsik elektromotorjainak horgony-hajtó-kerekei gyanánt, valamint malmokban, papírgyárakban, sörházakban is használhatók, hol is ezáltal a vaskerekek által okozott terhes zajt mellőzzük. De használhatók teherkocsi-kerekekül is, melyek lakott térségen vonulnak keresztül.

— **Új köragaszt állít elő Hirsch & Com.** bécsi cég, a melyről a cs. kir. technikai és adminisztratív bizottság elismerőleg nyilatkozott. E ragasz fele részben kénből, azután vasból, kovasavból és agyagból áll és megolvasztott állapotban használtatik. E ragasz a vasnak kőbe való öntésére használtatik.

— **Állott vízzel való itatás.** Egy angol lap közli, hogy egy nagy farm, mely a közeli városban értékesítette tejét, teheneit állott, poshadttal vízzel itatta. Mindazok, kik az innen vett tejből ettek, typhusban veszélyesen megbetegedtek. Az orvosok a betegség okául a farmból származó tejet állapították meg. Ez eset elége bizonyítja, hogy mennyire fontos, hogy teheneinket csak olyan vízzel itassuk, melyről tudjuk, hogy tiszta és minden ártalmas anyagtól ment.

— **A legnagyobb libahizlaló.** Németországban a legnagyobb libahizlaló Alt-Medewitzben Wriczen mellett van. Stalán mondhatjuk, hogy egész Európában a legnagyobb. A hizlalás idejében naponként 4—500 levágott ludat hoz forgalomba. Szerződés szerűleg hetenként 300,0 némelykor 6000 drb ludat kell Berlinbe szállítania. A hizlalása a ludaknak 3—4 hétig tart. És pedig nem zárt hizlaló ketreczekben, hanem a szabad ég alatt történik 50—200 darabból álló csoportokban. Az állatok etetése nem erőszakosan, hanem természetesen uton történik. A hizlóknak csakis száraz árpát és zabot adnak, még pedig mind a kettőből annyit, a mennyit csak el tudnak fogyasztani.

— **A permetezés tizparancsolatja 1.** Végy knittelfeldi szabadalmazott Kristály-Azurint. 2. Végy, ha dragább is, de jó gépet, minél finomabb permetezővel. 3. A permetezést bizd ügyes emberre, ki minden tőkét, minden oldalról tüzetesen megpermetez. 4. Permetezz először virágzás előtt, másodsor virágzás után, harmadsor eső után, ha a peronospora fellépett. 5. Csak annyi Azurint oldj fel, mennyit fél nap alatt elhasználhatsz, és minden töltésnél kavard fel jól a folyadékot. 6. Ha leveleken fehér foltot akarsz, akkor oldj fel először egy lapát meszet, krétát vagy gipszet vízben, s ülepedé után öntsd le a tejes színű vizet azon kádba melybe az Azurint teszed. 7. Az első permetezéshez egy, a második permetezéshez két csomag Azurint végy 100 liter vízbe, és egy hold szőlőre 3—6 hektolitert. 8.

Permetezz meleg napokon és ne közvetlen eső előtt vagy után. 9. Ne késsél kétszer permetezni, ha a betegség nem is mutatkozik még, mert éjszakán át meglephet. 10. Törekedjél arra hogy szomszédjaid is permetezzenek. Kristály azurint kapható Kolozsvárt Gergely Ferencznél, kilonkint 1 frt 60 krért.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru és értéktűzse. Gyenes és Balog cég jelentése az „Erdélyi Gazda” részére. 1893. jul. 14.

Gabonauzlet. Az időjárás a lefolyt héten hazánkban elége kedvező volt a javában folyó aratási munkálatokra, úgy, hogy azok már meglehetősen előrehaladott állapotban vannak. Voltak ugyan egyes vidékek, a hol az eső a szem minőségére káros befolyással volt, de nagy általánosságban úgy a szem színére, mint kifejltségére a legjobb híreket hallunk, a mennyiségre nagyon eltérők a jelentések, hanem általánosságban ez is jóval felülmulja azt, a mit reméltek, kivéve a zabot, a mely eddigelé kevésbé jónak ígérkezik. — *Tengeri* is jobban fejlődik már, a mennyiben sok helyen jó esőt kapott és remélik, hogy a visszamaradt növény jól meg fog erősödni. *A gabonauzlet* kész áruban a hét elején igen lanyha volt, habár a kínálat csekély mérvű volt, hanem malmaink egyáltalában olcsóbb áron akartak vásárolni, okadatulva ezt a nem remélt jó természettel, rozsz lisztüzlettel és a szintén lanyha külföldi jegyzésekkel. A hét végén némileg javult a helyzet, a mennyiben külföldi szilárdabb jegyzésekre malmaink is vetélkedtek határozottan javult úgy hogy az ár vesztesség a hét végén paralizáltatott. A forgalom mintegy 100.000 mm. tehető.

A külföld nem igen változott az irányzat. a mennyiben a régi határozatlanság még most is tart és az árfolyamok hullámzására *Amerikában* részben a fimanciális helyzet és részben az időjárás van befolyással. A keleti államok Oroszországgal egyetemben, igen jó termést remélnék, a míg francia és németországban még mindig bizonytalan a helyzet.

Rozs Jelentéktelen forgalom. A hét elején elhanyagolt és csak olcsóbban volt eladható, később megszilárdult 5—10 krral emelkedett és kötött 6 frt 25—30 kron. bpesti paritásra. Új rozsz igen szép minőségű már jött a piacra 6 50—60. bpesti paritásra jegyzett — összforgalom, 3—4000 mm.

Árpa finomabb minőségben kínálva, irányzat változatlan, gyenge 5 55—75, jobb 5 75—6 frton kötött.

Tengeri szabad kézből még mindig csekély forgalom a mennyiben a consumensek a kész árukat veszik át. Állomáson nincs forgalom.

Zab szilárd eleinte 10—15 krral magasabb, később meglanyhult, de 7 75-ig könnyen talált vevőre.

Határidőüzlet a hét elején rendkívül lanyha, végén emelkedő.

Takarmány cikkek lanyhultak, hogy a hét végén szintén megszilárduljanak.

Értéktűzse. A lefolyt héten semmi újat nem mutatott, igen szűk korlátok között mozgott. A korlátolt forgalom igen jelentéktelen árhullámzásokat okozott. Mindazonáltal dacára az uralkodó stagnacionnak az árfolyamok szilárdan állottak.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az Erdélyi Gazda részére.)

A folyamatban levő aratás következtében ama magvak, melyek tarlóba vethetők u. m. *tarló-répa*, *angol turnipsz-répa* *mustár*, *pohánka* stb. nagyobb mérvben keresztetnek. Ép oly erősen keresték főleg a külföld részére a tavaszi és az őszi *bükkönyt* valamint a *homokbükkönyt* is és joggal remélhető, hogy mihelyt az ezekbeli új termés megjelen a piacon, élénk üzlet fog ezekre kifejlődni.

Ezek voltak a jegyzések 100 kilonként nyers árut értve:

Vörös lóhere névleg 60—65 frt.

Lucezna névleg 40—45 frt.

Muhar minőség szerint 7—8 frt

Küles 6 1/2—8 frt.

Bükköny 7 1/2—8 frt.

Kolozsvár, 1893. július 13-ról. Tiszta buza 7 frt 20 kr 6 frt 20 kr. Rozs 5 frt 60 kr 5 frt 40 kr. Törökbüza 4 frt 60 kr 4 frt 50 kr. Zab 6 frt — kr 5 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Métermázsánként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyugyertya öntött 44 kr. Marhahús 56 kr. Konyhaszt 7 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Heclolitor.) Savanyu káposzta 10 kr. Savanyu répa 12 kr. (Kl.) Kész 9 kr. Disznózsir 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Állatvásárok.

Sertés felhajtattott 2150 drb. Eladatott 1038 drb.
 Árak: 1/2—1 évesig sovány párja 12—18 frt. Egy-
 évestől 1 1/2 évesig párja 18—25 frt. 1 1/2 évestől 2 évesig
 párja 25—35 frt. Öreg sovány 35—45 frt. Kóvér kilója
 38—42 kr.
 Junius 27-iki ló és marhavásár. Ló felhajtattott
 35 drb; eladatott 97 drb. Szarvasmarha eladatott 285.
 drb.; felhajtattott 460 drb.

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda“ részére.
 Budapest-Kőbánya, 1893. július 14-én. Az üzlet kissé
 kellemesebb volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380
 klg. nehéz 45—45 1/2 kr. 280—300 klg. nehéz 45—46
 kr. Öreg 300 klg. tuli 42—43 kr. vidéki sertés 43—44 1/2
 kr. Szerb 41—45 1/2 kr román — kr. tiszta klkg. páronként
 45 klg. ételsuly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleségárak: Tengeri frt 5.40, árpa frt 6.50 Kőbá-
 nyán átvéve.

Helyi állomány: július 7-én maradt 197259 drb.
 Felhajtás: Belföldről 2052 drb. Szerbiából 1101. Egyéb
 államokból 3164 drb. Elhajtás: Budapesti fogyasztásra
 (I—X. ker.) 4109 drb. Belföldre 1412. Bécsbe 673. Osz-
 trák tartományokba 2556. A szappangyárakban feldol-
 goztatott 53, 8803 drb. A részvény-szállásokban 27203
 drb van elhelyezve. Az egészségi és transitó-szállásokban
 maradt VII/7 10951 drb. Felhajtás Szerbiából 1101 drb.
 Elhajtás 2677 db. Maradt állomány 8475 drb. é. p. 6999
 drb szerb és 1476 drb román. Az egészségi szemlénél
 I./I.-től máig 418 drb a fogyasztás alul kivonatott és
 technikai czélokra feldolgoztatott.

Bécsi vásár: VII./11. Felhajtás: 9023 db sertés:
 köztük 3641 drb süldő. Az üzlet kellemes volt. Nehéz
 frt 40—40 1/2, középnehéz frt 37—39, süldő frt 32—42
 100 klgrként elevensulyban.

Kimutatás!

Debreczen sz. kir. városban az 1893-ik év július
 10—11-én tartott heti vásárról.

Sertés felhajtattott 1850 drb., eladatott 1019 drb.

Árak: 6 hónaptól 1 évig sovány párja 12 frttól
 18 frtig, 1 évestől 1 1/2 évig sovány párja 18 frttól 25
 frtig, 1 1/2 évestől 2 évig sovány párja 25 frttól 35 frtig,
 öreg sovány párja 35 frttól 45 frtig, kóvér kilója 38
 krtól 42 krig.

Üzlet lanyha, ló felhajtattott 395 drb, eladatott
 221 drb, szarvasmarha felhajtattott 487 drb., eladatott
 233 drb. Árak a régiek. Üzlet lanyha.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárokbán)

A piaci cikk	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vá- sárhely	Maros-Vá- sárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	mm.	748	746	688	575	750	731	848
Elegy buza	"	7	—	520	650	7	667	645
Rozs	"	616	500	—	560	6	5	492
Árpa	"	—	429	—	—	—	485	—
Zab	"	720	505	572	420	7	565	660
Törökbuza	"	540	565	485	530	375	556	506
Széna	"	3	400	230	3	420	190	380
Alomszalma	"	2	120	180	1	280	120	180
Túzifa	km.	260	250	3	250	250	350	350
Marhahus	kg.	52	48	52	52	44	62	56
Julius		8	6	13	15	13	14	13

A piaci cikk	Mérték	Sepső-Szent- György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Ud- várhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	720	650	720	750	740	—	7
Elegy buza	"	640	560	570	6	590	—	5
Rozs	"	520	5	520	580	480	—	5
Árpa	"	510	4	480	5	—	—	—
Zab	"	520	450	6	6	5	—	550
Törökbuza	"	5	440	480	5	570	—	450
Széna	"	450	3	330	2	5	—	2
Alomszalma	"	2	180	140	90	—	—	40
Túzifa	km.	2	240	220	2	240	—	250
Marhahus	kg.	46	48	44	52	48	—	48
Julius		10	10	6	8	7	—	8

A piaci cikk	Mérték	Szász-Sobos	Csikszteroda	Deés	Dicső-Szent- Márton	Erzsébet- város	Fogarás	Gy.-Szent- Miklós
Tiszta buza	mm.	650	—	680	720	780	10	—
Elegy buza	"	550	—	660	480	750	950	—
Rozs	"	4	—	6	420	540	545	—
Árpa	"	—	—	—	380	—	—	—
Zab	"	250	—	480	350	3	555	—
Törökbuza	"	375	—	5	—	500	475	—
Széna	"	250	—	280	—	250	3	—
Alomszalma	"	120	—	5	—	—	140	—
Túzifa	km.	250	—	280	300	250	3	—
Marhahus	kg.	52	—	44	48	52	48	—
Julius		14	—	11	3	5	—	—

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Főmunkatárs: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

Javitott szerkezetű

szab. Ásványi-féle

ARANKA-IRTÓ ESZKÖZ.

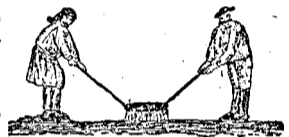
Kapható

Budapesten

Lipót-kört 30.

Detrich Gyula

gépgyárosnál.

Kolozsvárt

Kiss Ernő

vaskereske-

dőnél.

Ára 18 forint.

(8—x)

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

**phosphor
nitrogén
kali**

műtrágyáit

nemkülönbön szabadalmát képező

különlegességeit

mindennemű gazdasági növényekre.

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó
 vezérfonalat bárkinek készséggel küld

az igazgatóság.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

muhar- és tarlórépa-magot

ajánl

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

BUDAPESTEN,

Andrássy-ut 23. sz.

6 (29-52)

Szabadalmazott új találmányu
kettős működésű

VIKTORIA

termény rosta

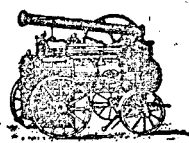
mely a bpesti m. k. József műegyetem gép-
kísérleti állomásán ujabban rendezett nyilvános
próba alkalmával ajánlati bírálattal lett kitün-
tetve, mely

Zajtalan könnyű járással tisztít, választ és osz-
tályoz ugy durva garmadát, valamint egyéb terményt
és fű magvakat 60 frtól 130 frtig 8 nagyságban gyár-
tatik. — Tizenöt kiállítási első rangu érmekkel lett
kitüntetve. — Mintegy 500 drb. van már forgalomba.

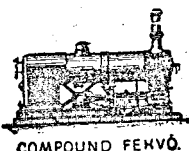
Arjegyzék és bizonylatokkal szolgál bérmentve

LESZIH MIKSA

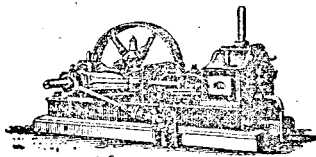
gazdasági gépgyára és gépraktára Miskolczon. (2-10)

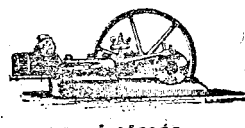
MARSHALL-féle GŐZMOZGONY

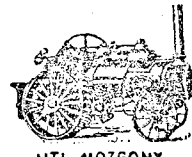
COMPOUND FEKVŐ.
GŐZMOZGONY

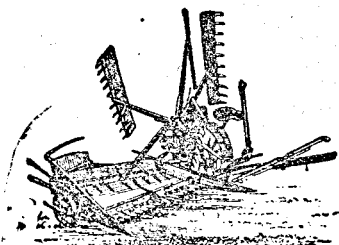
COMPOUND GŐZGÉP

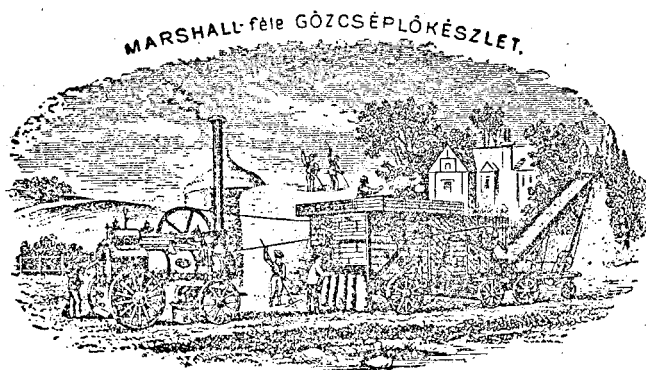
FEKVŐ GŐZGÉP.

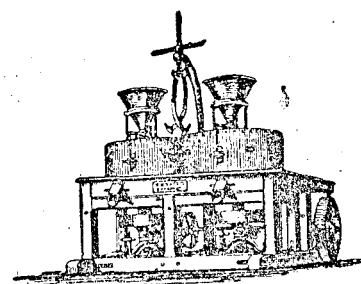
UTI MOZGONY.

HARRISON MC GREGOR & CO
ARATÓ ÉS FŰKASZÁLÓ GÉPEL.

MARSHALL-féle GŐZCSEPLŐKÉSZLET.

SZÁLLITHATÓ MALMOK
teljes malom-berendezések
minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek